

Vrijstelling van sociale bijdragen als zelfstandige

Het kan gebeuren dat je door omstandigheden je sociale bijdragen niet kan betalen. Liantis kan je verschillende oplossingen aanbieden. Een daarvan is een aanvraag tot vrijstelling van bijdragen.

1 Aanvraag tot vrijstelling van bijdragen

Een zelfstandige die zich in een situatie van tijdelijke financiële of economische moeilijkheden bevindt, kan vragen om te worden vrijgesteld van de betaling van zijn sociale bijdragen. Het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) beoordeelt de aanvraag en neemt een beslissing.

2 Voor wie?

Zelfstandigen in hoofdberoep, meewerkende echtgenoten maxistatuut, primostarters, student-zelfstandigen en art.37 (voor zover zij bijdragen verschuldigd zijn als een zelfstandige in hoofdberoep), gepensioneerden en 65-plussers kunnen allemaal een ontvankelijke aanvraag tot vrijstelling indienen. Zelfstandigen in bijberoep en zelfstandigen met verminderde bijdragen in toepassing van art. 37 kunnen geen vrijstelling aanvragen.

3 Motivering van de aanvraag

Om in aanmerking te komen voor een vrijstelling, moet je bewijzen dat je je tijdelijk in een moeilijke financiële of economische situatie bevindt. De onmogelijkheid om de bijdragen te betalen moet het gevolg zijn van problemen van **tijdelijke** aard. Het RSVZ houdt rekening met je inkomsten en beroepskosten, met de omzet en de kosten van de vennootschap of onderneming waarin je actief bent. Ze nemen ook de uitzonderlijke omstandigheden die de aanvraag rechtvaardigen in aanmerking.

4 Hoe dien je een aanvraag in?

Je moet het aanvraagformulier invullen en aangetekend verzenden naar het sociaal verzekeringsfonds waarbij je aangesloten was tijdens de periode waarvoor je een vrijstelling aanvraagt. Je kan je aanvraag ook afgeven in een kantoor van het sociaal verzekeringsfonds, of je kan de aanvraag online indienen via de website van de sociale zekerheid - www.socialsecurity.be.

Het aanvraagformulier moet volledig ingevuld en ondertekend zijn. Alleen de aanvrager mag het formulier ondertekenen.

Je kan een vrijstelling vragen voor de voorlopige bijdragen of voor de regularisatiebijdragen (die aangerekend werden op basis van je definitieve inkomsten). Wanneer vrijstelling werd verleend voor een voorlopige bijdrage, wordt de vrijstelling automatisch uitgebreid tot de regularisatiebijdragen voor dat kwartaal.

Beperkingen

- Je kunt tijdens het lopend kwartaal vrijstelling aanvragen voor de verschuldigde voorlopige bijdragen tot een jaar terug. Voor voorlopige bijdragen van meer dan een jaar terug kan je geen vrijstelling aanvragen.
- De zelfstandige kan geen aanvraag indienen tijdens de eerste vier kwartalen waarin hij aangesloten is. Vanaf het vijfde tot en met het achtste kwartaal van aansluiting kan hij echter een aanvraag indienen voor die eerste vier kwartalen. Als de zelfstandige zijn activiteiten stopzet voordat hij vijf kwartalen was aangesloten, kan hij onmiddellijk een aanvraag indienen. In dat geval is de gewone termijn van toepassing: het RSVZ kan een vrijstelling toekennen voor de voorafgaande twaalf maanden.
- Als je in aanmerking komt voor een aanvraag tot vermindering van de voorlopige bijdragen, dan is het beter dat je een vermindering aanvraagt voordat je een vrijstellingsaanvraag indient. Het RSVZ kan immers beslissen om geen uitspraak te doen als je vooraf geen vermindering hebt aangevraagd.

5 Hoofdelijke aansprakelijkheid

De regelgeving over het sociaal statuut van zelfstandigen bepaalt dat het sociaal verzekeringsfonds zich tot de geholpen zelfstandige kan wenden voor de betaling van de onbetaalde sociale bijdragen van zijn helper. Hetzelfde geldt voor vennootschappen voor wat de onbetaalde sociale bijdragen van de mandatarissen en werkende vennoten betreft. Als de erfgenamen van een overleden zelfstandige de erfenis hebben aanvaard, zijn ze eveneens aansprakelijk voor de betaling van de onbetaalde bijdragen van de overleden zelfstandige.

Indien de helper vrijstelling bekwam voor een bepaald kwartaal, dan is de geholpen zelfstandige niet meer aansprakelijk voor de betaling van de bijdrage van dat kwartaal. Dat is ook zo voor vennootschappen: als een mandataris of een werkend vennoot is vrijgesteld voor een kwartaal, is de vennootschap niet langer gehouden tot de betaling van de vrijgestelde bijdrage.

Als een helper de vrijstelling niet aanvraagt of verkrijgt, kan de geholpen zelfstandige toch de opheffing van de hoofdelijke aansprakelijkheid vragen. Hij heeft dan een jaar de tijd om zijn aanvraag in te dienen, te rekenen vanaf het kwartaal dat volgt op het kwartaal waarin het sociaal verzekeringsfonds het door zijn helper verschuldigde bedrag voor het eerst bij de geholpen zelfstandige heeft gevorderd.

Dat geldt NIET voor een vennootschap ten opzichte van haar mandatarissen en werkende vennoten. Als een mandataris of werkend vennoot bijvoorbeeld de vrijstelling niet aanvraagt of verkrijgt, is de vennootschap gehouden tot de betaling van de sociale bijdragen en kan zij geen aanvraag tot opheffing van de hoofdelijke aansprakelijkheid indienen.

De erfgenaam van een overleden zelfstandige kan vrijstelling vragen van de sociale bijdragen van de overleden zelfstandige. Hij heeft dan zes maanden de tijd om zijn aanvraag in te dienen, te rekenen vanaf het kalenderkwartaal dat volgt op het kwartaal waarin het sociaal verzekeringsfonds de onbetaalde bijdragen van hem heeft geëist. Bewijzen en motivering

De beslissing wordt genomen op basis van de elementen en de motivering in het inlichtingenformulier. Er wordt geen rekening gehouden met elementen die later toegevoegd worden. Of je aanvraag wordt ingewilligd, hangt af van de inlichtingen die in het formulier worden opgenomen. Die moeten correct en volledig zijn, en eventueel zijn gestaafd door bewijsstukken. Het is dus essentieel om hier voldoende aandacht aan te besteden.

6 Beroepsmogelijkheid en gevolgen van de vrijstelling

Het RSVZ onderzoekt je vrijstellingsaanvraag en bezorgt de aanvrager een voorstel van gemotiveerde beslissing. Als je het voorstel van beslissing betwist, dan heb je twaalf werkdagen de tijd om een verzoekschrift in te dienen om te worden gehoord. Je wordt gehoord binnen de maand die volgt en het RSVZ neemt dan een definitieve beslissing. Als je niet binnen de 12 werkdagen reageert, wordt de beslissing definitief.

De kwartalen waarin je van de betaling van de bijdragen bent vrijgesteld verlenen geen pensioenrechten. Je blijft echter in orde voor de ziekteverzekering en de kinderbijslag. De vrijstelling heeft zowel betrekking op de hoofdsom als op de verhogingen. Er kan ook vrijstelling worden verkregen voor reeds betaalde bijdragen.

Opgelet: als je echtgenoot/echtgenote gelijkstelling met een bijberoep heeft verkregen ('artikel 37') is die gelijkstelling niet langer mogelijk als je de bijdragevrijstelling verkrijgt. Contacteer je klantenverantwoordelijke voor meer informatie.

7 Alternatieven

In geval van betalingsmoeilijkheden zijn er behalve de vrijstelling ook nog andere mogelijkheden. Zo kan je een aanvraag tot vermindering van je voorlopige bijdragen indienen of een afbetalingsplan overeenkomen om de openstaande schuld in maandelijkse schijven af te betalen.

Aarzel niet om je Liantis-klantenadviseur te contacteren voor bijkomende info.

Aanvraagformulier voor vrijstelling van sociale bijdragen als zelfstandige

(artikel 17 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967
houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen)

Beantwoord verplicht elke vraag of rubriek.

1. Gegevens aanvrager

voornaam _____ naam _____

rijksregisternummer _____

adres _____

postcode _____ gemeente _____

tel. _____ gsm _____

e-mail _____

Huidige beroepsactiviteit(en) als zelfstandige _____

KBO-nr. (s) van de vennootschap(pen) waarin u werkend vennoot bent _____

Hoedanigheid aanvrager:

- Ik ben zelfstandige en vraag vrijstelling van mijn sociale bijdragen.
- Ik ben zelfstandige-gehelpene en vraag vrijstelling van mijn sociale bijdragen.

Rijksregisternummer van de helper(s) _____

of naam en voornaam helper(s) _____

- Ik ben een erfgenaam van een zelfstandige die overleden is en vraag bij zijn sociaal verzekeringsfonds vrijstelling van de sociale bijdragen die door hem nog verschuldigd zijn.

naam van de overleden zelfstandige _____

voornaam van de overledene _____

Rijksregisternummer van de overledene _____

Of geboortedatum van de overledene (dd/mm/jjjj) ____ / ____ / ____

- Ik ben zelfstandige-geholpene en vraag bij het sociaal verzekeringsfonds van mijn helper vrijstelling van de sociale bijdragen die door hem nog verschuldigd zijn.

rijksregisternummer van de helper _____

voornaam _____

naam _____

2. Onderwerp van de aanvraag

Ik vraag vrijstelling voor de volgende verschuldigde bijdragen.

Kruis het jaar en de kwartalen aan. Het RSVZ beslist enkel over de kwartalen die u aangekruist hebt.

VOORLOPIGE BIJDAGEN				
jaar	1 ^{ste} kwartaal	2 ^{de} kwartaal	3 ^{de} kwartaal	4 ^{de} kwartaal
_____	☐	☐	☐	☐
_____	☐	☐	☐	☐
_____	☐	☐	☐	☐

REGULARISATIEBIJDAGEN				
jaar	1 ^{ste} kwartaal	2 ^{de} kwartaal	3 ^{de} kwartaal	4 ^{de} kwartaal
_____	☐	☐	☐	☐
_____	☐	☐	☐	☐
_____	☐	☐	☐	☐
_____	☐	☐	☐	☐
_____	☐	☐	☐	☐

3. Aanvraag voor vermindering van de voorlopige bijdragen

Enkel aan te kruisen ingeval u een vrijstelling van de voorlopige bijdragen vraagt. Kruis één van de opties aan (behalve wanneer u erfgenaam bent of als geholpene de vrijstelling van de bijdragen verschuldigd door uw helper vraagt).

- Ik heb voor één of meerdere van de aangekruiste kwartalen van mijn voorlopige bijdragen een aanvraag tot vermindering van het te betalen bedrag ingediend bij mijn sociaal verzekeringsfonds.
- Ik ben op de hoogte van de mogelijkheid om een aanvraag tot vermindering van het te betalen bedrag van mijn voorlopige bijdragen in te dienen bij mijn sociaal verzekeringsfonds, maar ik heb voor de aangekruiste kwartalen geen aanvraag tot vermindering ingediend.

4. Verantwoording

Gegevens over uw beroepsinkomsten en -lasten als zelfstandige

1. Beroepsinkomsten en -lasten van het huidige kalenderjaar tot nu. Geef het geraamde bedrag op in onderstaande tabel.
Verplicht in te vullen

Beroepsinkomsten en -lasten van het HUIDIGE KALENDERJAAR - geraamd bedrag (in euro)

bedrag brutoberoepsinkomsten	
bedrag beroepskosten	

2. Beroepsinkomsten en -lasten van het vorige kalenderjaar.

Kruis één van de opties aan.

- Ik voeg volgende documenten toe: de aangifte en/of het aanslagbiljet in de personenbelasting.
 Ik geef het geraamde bedrag op in onderstaande tabel.

Beroepsinkomsten en -lasten van het VORIGE KALENDERJAAR - geraamd bedrag (in euro)

bedrag brutoberoepsinkomsten	
bedrag beroepskosten	

Gegevens over de omzet en de daaraan verbonden kosten van de onderneming. Kruis één van de opties aan.

- Ik voeg volgende documenten toe: een kopie van de 4 laatste kwartaalaangiften of 12 laatste maandelijkse btw-aangiften van uw onderneming of de vennootschap(pen) waarin u actief bent.
 Ik vul onderstaande tabel in voor de 4 laatste kwartalen.

KBO-nr.	Jaar/Kwartaal	Verkopen, geleverde diensten (zie uitgaande handelingen op btw-formulier of bedrijfsopbrengsten op resultatenrekening)	Bedrijfskosten zoals aankopen en lasten. (zie binnenkomende handelingen op btw-formulier of kosten op resultatenrekening)

Uitzonderlijke omstandigheden van tijdelijke aard

Kruis aan wat van toepassing is en verstrek de gevraagde gegevens. Indien bewijsstukken gevraagd worden, voeg deze toe. Doet u dit niet, dan kan niet nagegaan worden of uw motivatie terecht is en kan het RSVZ de aanvraag weigeren omdat ze onvoldoende gemotiveerd is.

1. Ik krijg een leefloon tijdens de kwartalen van de aanvraag of binnen de 6 maanden na de stopzetting van mijn activiteit.
2. Ik ontvang een inkomensgarantie voor ouderen tijdens de kwartalen van de aanvraag of binnen de 6 maanden na de stopzetting van mijn activiteit.
3. Ik werd failliet verklaard en heb schuldkwijtschelding gekregen. Datum van het vonnis: ____ / ____ / ____

Naam van de bevoegde rechtbank van koophandel: _____

4. Ik ben toegelaten tot een collectieve schuldenregeling.

Ik voeg de beslissing van de rechtbank toe waarbij:

- de homologatie van een minnelijke aanzuiveringsregeling werd verkregen of
- een gerechtelijke aanzuiveringsregeling werd opgelegd of
- een herziening of de herroeping van deze beslissing werd uitgesproken.

5. Ik heb in het kader van een procedure tot gerechtelijke reorganisatie opschorting gekregen.

Datum van het vonnis: ____ / ____ / ____

Naam van de bevoegde rechtbank van koophandel: _____

6. Ik ben actief in een sector die door de Minister voor Zelfstandigen als een crisissector werd beschouwd.

Omschrijf de sector waarbinnen u actief bent als zelfstandige.

7. Mijn bruto-beroepsinkomsten en/of de omzet van mijn onderneming of de vennootschap waarin ik actief ben, zijn/is aanzienlijk gedaald.

Geef bijkomende uitleg over de financiële toestand van uw onderneming. Bezorg de (eventueel nog niet neergelegde) jaarrekening of een boekhoudkundige staat die het actief en het passief weergeeft van het laatste boekjaar en de resultatenrekening die maximum drie maanden oud is.

8. Ik heb het voorbije jaar aanzienlijke, onvoorziene, noodzakelijke beroepsuitgaven en -lasten gekend.

Omschrijf de uitgaven of lasten en voeg de facturen bij ter verantwoording.

9. Ik heb het voorbije jaar aanzienlijke noodzakelijke investeringen of kosten gedaan, bijvoorbeeld installatiekosten, ...

Omschrijf de investeringen en voeg de facturen toe ter verantwoording.

10. Ik ben een noodzakelijke lening aangegaan voor bedrijfsdoeleinden. Voeg het bewijs van de financiële instelling toe.

11. Ik volg een afbetalingsplan dat stipt wordt nageleefd voor de betaling van beroepsschulden zoals btw, personenbelastingen, sociale bijdragen als zelfstandige, of sociale bijdragen voor werknemers.

Vermeld de schuldeiser(s) en het bedrag van de maandelijkse afbetaling.
Voeg de bewijsstukken van het/de afbetalingplan(nen) toe.

12. Ik heb schulden die het voorwerp zijn van een dwangbevel, beslag of dagvaarding.

Vermeld de schuldeiser(s) en het bedrag van de openstaande schuld(en).
Voeg de bewijsstukken toe.

13. Een aantal van mijn klanten komen hun betalingsverplichtingen niet na, ondanks mijn inspanningen tot invordering.

Voeg de bewijsstukken toe.

14. Ik werd als arbeidsongeschikt erkend en heb geheel of gedeeltelijk een zelfstandige activiteit hernomen.

15. Ik werd getroffen door een natuurramp. Bijvoorbeeld: aardbeving, landbouwramp, overstroming, grondverzakking, stormwind, ...

Ik voeg de bewijsstukken zoals de documenten van de verzekeringsinstelling, expertiseverslagen, persartikels, en andere nuttige documenten toe.

16. Ik werd getroffen door een brand. Bijvoorbeeld: blikseminslag, ontploffing, ...

Ik voeg de bewijsstukken zoals de documenten van de verzekeringsinstelling, expertiseverslagen, persartikels, en andere nuttige documenten toe.

17. Mijn bedrijfsgebouw en/of bedrijfsuitrusting werden vernield. Bijvoorbeeld: een ramkraak, verkeersongeval, ...

Ik voeg de bewijsstukken zoals de documenten van de verzekeringsinstelling, expertiseverslagen, persartikels, en andere nuttige documenten toe.

18. Ik ben getroffen door een allergie veroorzaakt door de uitoefening van mijn zelfstandige activiteit en die allergie werd erkend door de adviserend geneesheer. Bijvoorbeeld: een bakker die lijdt aan bloemallergie.

Ik voeg het medisch attest ingevuld door de adviserend geneesheer van mijn ziekenfonds toe.

19. Ik krijg een overbruggingsrecht na de stopzetting van mijn zelfstandige activiteit

20. Andere elementen. Geef een duidelijke omschrijving en uiteenzetting van de omstandigheden of oorzaken waaruit blijkt dat u naar uw oordeel niet in staat bent de sociale bijdragen te betalen. Voeg de bewijsstukken toe.

5. Bijkomende inlichtingen

Kruis aan wat van toepassing is en verstrek de gevraagde gegevens.

1. Ik heb mij laten bijstaan door een non-profitorganisatie voor de begeleiding van zelfstandigen in moeilijkheden.

Voeg de bewijsstukken toe

2. Bij de opstart van mijn zelfstandige beroepsactiviteit heb ik een realistisch businessplan opgemaakt.

Voeg het businessplan toe.

3. Ik oefen een zelfstandige activiteit uit met toekomstperspectief.

Omschrijf de elementen op basis waarvan u meent dat de haalbaarheid en de leefbaarheid van uw beroepsactiviteit realistisch is en/of omschrijf de maatregelen en voorstellen die u overweegt om de rendabiliteit van de beroepsactiviteit te verbeteren.

4. Ik heb mijn zelfstandige activiteit stopgezet, op datum ____ / ____ / ____

reden:

5. Ik oefen een andere beroepsactiviteit uit. neen

ja in België

in (land) _____ periode(s) _____

in (land) _____ periode(s) _____

6. Ik ben eigenaar van onroerende goederen andere dan de gezinswoning en/of van onroerende goederen die dienstig zijn voor de uitoefening van zijn zelfstandige beroepsactiviteit :

ja in België

in (land) _____

Geef het niet-geïndexeerd kadastraal inkomen van de onroerende goederen: _____

Indien verhuurd: geef het bedrag (in euro) op maandbasis van het ontvangen huurgeld _____

neen

7. Ik krijg een pensioen of een andere sociale zekerheidsuitkering. Preciseer over welke uitkering(en) het gaat.

Vermeld het maandelijks bedrag van de uitkering wanneer het gaat om:

een pensioen _____

een ziekte-/invaliditeitsuitkering _____

een tegemoetkoming voor een persoon met een handicap _____

een arbeidsongevallenvergoeding _____

6. Privacy

De gegevens die u meedeelt aan het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) worden verwerkt en opgeslagen in geïnformatiseerde bestanden. Het RSVZ verwerkt deze gegevens, en ook de gegevens die u op een later tijdstip verstrekt, om zijn administratieve taken en de taken van de bij het RSVZ ingerichte Beroepscommissie uit te voeren. Dit zoals bepaald in artikel 17 en artikel 21ter van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen. De verwerking gebeurt volgens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (Algemene Verordening Gegevensbescherming genoemd).

Op basis van die regelgeving hebt u het recht om uw persoonsgegevens te laten verbeteren of wissen, om de verwerking ervan te laten beperken, om bezwaar te maken tegen de verwerking of te vragen om uw gegevens over te dragen aan een andere verwerkingsverantwoordelijke. U kunt hiervoor contact opnemen met het RSVZ (via e-mail: mailbox-dvr@rsvz-inasti.fgov.be of per post: RSVZ – DVR, Willebroekkaai 35, 1000 Brussel). Uitgebreide informatie over de verwerking van uw persoonsgegevens vindt u op de website van het RSVZ onder 'Privacy'. Wilt u informatie over de verwerking van uw persoonsgegevens, wilt u ze inkijken of hebt u specifieke vragen over de bescherming van uw persoonsgegevens, dan kunt u terecht bij de functionaris voor gegevensbescherming (DPO) (via e-mail: DPO@rsvz-inasti.fgov.be of per post: RSVZ – DPO, Willebroekkaai 35, 1000 Brussel).

Privacytoestemming

In het kader van de Europese regelgeving over de gegevensbescherming zijn wij verplicht om uw uitdrukkelijke toestemming te vragen voor de verwerking en het gebruik van de volgende contactgegevens: uw e-mailadres, telefoonnummer en gsm-nummer.

Ik geef toestemming aan het RSVZ om mijn contactgegevens te gebruiken en op te slaan voor het verdere beheer van mijn sociaal statuut.

Voor het intrekken van mijn toestemming kan ik terecht bij het RSVZ (via e-mail: mailbox-dvr@rsvz-inasti.fgov.be of per post: RSVZ – DVR, Willebroekkaai 35, 1000 Brussel).

7. Verklaring op eer

Ik, ondergetekende, (naam en voornaam) _____

verklaar op eer dat ik dit formulier correct heb ingevuld en de gegevens in dit formulier oprecht en volledig zijn.

Ik ben ervan op de hoogte dat mijn aanvraag niet kan behandeld worden zonder de gevraagde bewijsstukken en dat enkel rekening gehouden wordt met de elementen meegedeeld bij mijn aanvraag.

Ik ben ervan op de hoogte dat het RSVZ kan beslissen dat mijn aanvraag niet in overweging wordt genomen:

- wanneer ik aan de voorwaarden beantwoord om een aanvraag tot vermindering van debetaling van de voorlopige bijdragen in te dienen, maar hiervan geen gebruik heb gemaakt;
- wanneer mij in de twee jaar voor de aanvraag een administratieve geldboete zonder uitstellen zonder toepassing van verzachtende omstandigheden of een sanctie in toepassing van het sociaal strafwetboek werd opgelegd;
- wanneer ik in de 5 jaar voor de aanvraag een beslissing tot volledige of gedeeltelijke vrijstelling heb gekregen:
 - a) door verklaringen waarvan achteraf is gebleken dat die onjuist of onvolledig zijn;
 - b) door het nalaten van het verstrekken van inlichtingen waartoe ik gehouden was en die bepalend waren voor het nemen van de vorige beslissing.

Aantal bijlagen: _____

opgemaakt te _____ datum _____

handtekening van de aanvrager _____

Een niet-ondertekende aanvraag wordt beschouwd als een niet-ingediende aangifte.